

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS KONTROLĖ**

S P R E N D I M A S
2001 03 21 Nr. 17
Vilnius

Dėl Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos 2000 m. ūkinės finansinės veiklos bei veiklos taupumo, rezultatyvumo ir efektyvumo požiūriu vykdant programas tikrinimo rezultatų

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Įstaigų kontrolės skyriaus viršininkas A.Mačiekus, išnagrinėjęs Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos (toliau – VATM) 2000 m. ūkinės finansinės veiklos bei veiklos taupumo, rezultatyvumo ir efektyvumo požiūriu vykdant programas tikrinimo dokumentus,

NUSTATĖ:

VATM direktorius A.Piliponis ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko neužtikrino Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų laikymosi, teisingo, taupaus ir efektyvaus biudžeto bei specialiųjų lėšų naudojimo.

VATM, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo bei vykdymo bendrųjų taisyklių 66 punkto reikalavimus, paprastosioms kitoms išlaidoms skirtas biudžeto lėšas 11,0 tūkst. Lt panaudojo ilgalaikio turto įsigijimui bei 1,8 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui išmokėti ir tokiu būdu 1,8 tūkst. Lt viršijo darbo užmokesčiui skirtus ir gautus asignavimus.

2000 m. buvo nesilaikoma tuo laikotarpiu galiojusios Lietuvos Respublikos finansų ministro 1995 06 29 įsakymu Nr.72 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, buhalterijoje nevedama biudžeto asignavimų kasinių ir faktinių išlaidų pagal ekonominės klasifikacijos kodą 1.01.3.01 – “išlaidos mitybai” apskaita. Maisto produktų įsigijimo kasinės išlaidos 82325,47 Lt apskaitoje nurodytos išlaidų ekonominės klasifikacijos kodu 1.01.3.12 – “kitos paprastosios išlaidos prekėms ir paslaugoms”.

VATM direktorius A.Piliponis nepakankamai dėmesio skiria vidaus kontrolės sistemai – ji neefektyvi.

VATM netinkamai paskirstyta darbuotojų atsakomybė ir nesuderintos teisės bei pareigos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 02 27 nutarimu Nr. 127 VATM neįsteigta vidaus auditoriaus pareigybė.

Mokyklos taryba nevykdo Švietimo ir mokslo ministro 2000 08 08 įsakymu Nr.1045 patvirtintuose VATM nuostatuose numatytų uždavinių.

Nesilaikydama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 11 str. reikalavimų, VATM direktorius A.Piliponis nepatvirtino asmenų, turinčių teisę pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašo ir jų parašų pavyzdžių.

Vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, nesilaikydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 03 31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 12 punkto reikalavimų, neužtikrino finansinės ir kasos darbo organizavimo drausmės.

Priimant pinigus į kasą, nebuvo laikomasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 str. 1 d. bei iki 2000 02 24 galiojusių Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos banko valdybos 1994 04 29 nutarimu Nr.336 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir operacijų vykdymo taisyklių 6 bei 13 punktų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 02 17 nutarimu Nr.179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių (toliau - Kasos taisyklės) 3 bei 11 punktų reikalavimų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 10 24 nutarimu Nr.1230 "Dėl Specialių apskaitos dokumentų blankų užsakymo, gamybos, technologinės apsaugos, platinimo, įsigijimo, naudojimo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo" 2 punkto (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 12 04 nutarimo Nr.1434 redakcija) reikalavimų. Specialieji apskaitos dokumentai (kasos pajamų orderiai) ūkinės operacijos metu arba tuoj pat jai pasibaigus buhalterijoje nesurašomi. VATM kasininkė – buhalterė R.G. Karbauskienė priima pinigus ne pagal kasos pajamų orderius teisės aktų nustatyta tvarka, o pagal grynujų pinigų priėmimo kvitus (forma Nr.10), kurie gali būti naudojami atsiskaitant su kitais ūkio subjektais arba gyventojais už jiems suteiktas paslaugas per atskaitingus asmenis.

2000 m. sausio mėnesį 105 atvejais gryni pinigai buvo priimti į kasą ne kasos pajamų orderių išrašymo dieną, o anksčiau.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 14 str., į VATM 1999 m. apskaitos registrus neįtraukta 972 Lt (iš jų 572 Lt – biudžeto lėšų, 400 Lt – spec. lėšų) ir 2000 m. - 932,27 Lt (iš jų 551,01 Lt – biudžeto lėšų, 381,25 Lt – spec. lėšų). Šias lėšas VATM buhalterija į apskaitos registrus įtraukė sekančiais finansiniais metais: 972 Lt – 2000 metais, 932,27 Lt – 2001 metais.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 02 17 nutarimu Nr.179 patvirtintų Kasos taisyklių 4 p., pinigus išmokant pagal mokėjimo žiniaraščius, išrašytus kasos išlaidų orderius nepasirašo įstaigos vadovas, pažeidžiant 16 p. reikalavimus, biudžetinėms ir nebiudžetinėms lėšoms nepildomos atskiros kasos knygos, kasos išlaidų orderiai numeruojami ne atskira eilės tvarka. Taip pat, pažeisdama

Kasos taisyklių 17 punkto reikalavimus, kasininkė – buhalterė R.G.Karbauskienė kasininko apyskaitą sudaro ne kiekvieną dieną.

Vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, pažeisdama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 8 str. 2 punkto reikalavimus, tvarkydama buhalterinę apyskaitą, nepakankamai kontroliavo buhalterinių įrašų teisingumą.

Nepakankamas dėmesys skiriamas atskaitingų asmenų atsiskaitymams. Pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 02 17 nutarimu Nr.179 patvirtintų Kasos taisyklių 10 p. reikalavimus, VATM vyriausioji finansininkė L.Pacijenko nenustatė ir direktorius A.Piliponis nepatvirtino pinigų sumokėjimo bei atsiskaitymo tvarkos ir terminų visiems atskaitingiesiems asmenims.

VATM, nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 12 29 rašto Nr.03-09/5493 priedu Nr.2 nustatytos Biudžeto lėšomis išlaikomų įstaigų ir organizacijų balansų ir apyskaitų sudarymo tvarkos, 1999 12 28 rašto Nr.03-09-21683 ir 2001 01 02 rašto Nr.03-09-0100035 reikalavimų, iki biudžetinių metų pabaigos (1999 12 31 ir 2000 12 31) neužbaigė visų atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis. Atskaitingų asmenų skolos 2000 01 01 buvo 6703,46 Lt (iš jų: biudžeto lėšų - 4277,23 Lt, spec.lėšų - 2426,23 Lt), 2001 01 01 - 4454,17 Lt (iš jų: biudžeto lėšų - 2663,04 Lt, spec.lėšų - 1791,13 Lt).

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 str. reikalavimus, 4277,23 Lt 1999 m. biudžeto lėšų panaudota 2000 m. ūkio išlaidoms padengti.

VATM, tikrinimo metu nepanaudotą 2000 m. biudžeto asignavimų, išduotų atskaitingiesiems asmenims, likutį 2663 Lt pervedė į valstybės biudžetą (2001 02 08 mokėjimo pavedimas Nr.787).

Gryni pinigai išduodami atskaitingiesiems asmenims, neatsiskaičius už anksčiau gautus avansus. 2000 01 01 pas atskaitingą asmenį B.Klišauską buvo likę 1999 metais nepanaudotų 4254,12 Lt (iš jų biudžeto lėšų - 2600,58 Lt, spec. lėšų - 1653,54 Lt). Pagal apskaitos dokumentus B.Klišauskui 2000 m. sausio mėnesį 15 kartų papildomai iš kasos buvo išduota grynų pinigų 6525 Lt (iš jų: biudžeto lėšų - 2300 Lt, spec. lėšų - 4225 Lt.), atsiskaitė už 6168,38 Lt. Pinigų išdavimo iš kasos atskaitingam asmeniui žiniaraščius pasirašė vyriausioji finansininkė L.Pacijenko ir patvirtino direktorius A.Piliponis. Tokiu būdu pas B.Klišauską 2000 02 01 liko nepanaudota 4610,74 Lt (iš jų: biudžeto lėšų - 2861,87 Lt, spec.lėšų - 1748,87 Lt). Avanso apyskaitą, pagal kurią B.Klišauskas atsiskaitė 2000 m. sausio mėnesį už jam išduotas biudžeto lėšas, pasirašė vyriausioji finansininkė L.Pacijenko ir patvirtino direktoriaus pavaduotoja ūkiui Z.Jareckienė. Taip neracionaliai lėšos buvo naudojamos visus 2000 metus.

Vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 03 31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 11.5 ir 12.2. punktų reikalavimus, laiku nepavedė fizinių asmenų pajamų mokesčio ir nekontroliavo, kad būtų teisingai naudojamos darbo apmokėjimui skirtos lėšos.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 10 straipsnio reikalavimus, 2000 metais į valstybės biudžetą nebuvo pervesta 20191 Lt iš darbuotojų atlyginimų išskaityto fizinių asmenų pajamų mokesčio.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 07 08 nutarimo Nr.511 “Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo” 10 p. (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 08 27 nutarimo Nr.942 redakcija), nesant darbo užmokesčio fondo ekonomijos, VATM darbuotojams pašalpos išmokėti skirta 18534 Lt ir išmokėta 16470,30 Lt valstybės biudžeto lėšų: pagal VATM direktoriaus A.Piliponio įsakymus - skirta 12283 Lt ir išmokėta 10958,68 Lt pašalpu, pagal direktoriaus pavaduotojos studijoms D.Lukošienės įsakymus - skirta 6251 Lt ir išmokėta 5511,62 Lt.

Kai kuriais atvejais 2000 m. darbuotojams buvo skiriamos pašalpos iš valstybės biudžeto lėšų VATM įsakymuose nenurodant pašalpos skyrimo tikslo.

Direktoriaus pavaduotojos studijoms D.Lukošienės 2000 04 12 įsakymu Nr.96Kk “Dėl pašalpos skyrimo”, nenurodant pašalpos skyrimo tikslo, atlyginimo dydžio vienkartinė materialinė pašalpa skirta vyriausiajai finansininkei L.Pacijenko. Pagal 2000m. balandžio mėn. atlyginimų priskaitymo - išmokėjimo žiniaraštį Nr.58 L.Pacijenko pašalpa apskaičiuota ne tarnybinio atlyginimo dydžio 1250 Lt, o didesnė, t.y. 1750 Lt, išmokėta 1120 Lt. Priskaitymo - išmokėjimo žiniaraštį Nr.58 sudarė vyriausiosios finansininkės pavaduotoja - ekonomistė S.Katilienė, pasirašė direktoriaus pavaduotoja studijoms D.Lukošienė ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 1999 12 03 nutarimu Nr.1359 pripažinus netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 07 08 nutarimo Nr. 511 “Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo” 5.4 punktą, VATM 2000 metais pagal neteisėtus įsakymus iš valstybės biudžeto lėšų darbuotojams skirta 7358 Lt ir išmokėta 4796 Lt premijų (iš jų: pagal direktoriaus A.Piliponio įsakymus skirta 2750 Lt ir išmokėta 1854,38 Lt, pagal direktoriaus pavaduotojos studijoms D.Lukošienės įsakymus skirta 4608 Lt ir išmokėta 2941,62 Lt), iš specialiųjų lėšų darbuotojams skirta 41548 Lt premijų (iš jų: pagal direktoriaus A.Piliponio įsakymus – 33142 Lt, pagal direktoriaus pavaduotojos studijoms D.Lukošienės įsakymus – 8406 Lt). Be to, premijos skirtos VATM neatsiskaičius už šilumą, elektros energiją, vandenį ir kanalizaciją (įsiskolinimas 2000 01 01 – 256,3 tūkst. Lt, 2001 01 01 – 83,7 tūkst. Lt), t.y. nesilaikant VATM Tarybos 1996 02 08 patvirtintų Pašalpu, premijų ir kitų išmokų skyrimo nuostatų reikalavimo, kad premijų ir pašalpu išmokėjimui skiriamos lėšos, likusios apmokėjus mokyklos įsiskolinimus. Minėti nuostatai, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 12 03 nutarimu Nr. 1359, nepatiksinti.

Pagal VATM direktoriaus A.Piliponio 2000 02 11 įsakymą Nr.71Kk “Dėl premijos iš spec. lėšų” direktoriaus pavaduotojai studijoms D.Lukošienei skirta atlyginimo dydžio premija. Vyriausiosios

finansininkės pavaduotoja - ekonomistė S.Katilienė, pažeisdama VATM direktoriaus A.Piliponio 1998 09 04 patvirtintų pareigybinių nuostatų 1 p., premiją apskaičiavo ne tarnybinio atlyginimo dydžio 2293 Lt, o 2634 Lt, t.y. 341 Lt daugiau. 2000m. vasario mėn. priskaitymo-išmokėjimo žiniaraštį Nr.25 pasirašė direktorius A.Piliponis ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko.

VATM vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 02 31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 15 p., vykdė savo vadovų įsakymus dėl pašalpų ir premijų skyrimo, prieštaraujančius teisės aktams ir apie tai raštu neinformavo direktoriaus.

Taigi neteisėtai išmokant darbuotojams premijas ir pašalpas, 2000 metais buvo padaryta 22386,30 Lt žala valstybei (16470,30 + 1120,00 + 4796,00) ir 41889 Lt žala įstaigai (41548,00 + 341,00). Atsakingi – direktorius A.Piliponis ir direktoriaus pavaduotoja studijoms D.Lukošienė.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 07 08 nutarimo Nr.511 “Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo” 5.1. p. (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 04 14 nutarimo Nr.357 redakcija), VATM direktoriaus A.Piliponio įsakymais direktoriaus pavaduotojai studijoms D.Lukošienei, direktoriaus pavaduotojai ūkiui Z.Jareckienei, vyriausiajai finansininkei L.Pacijenko ir vairuotojui K.Voveriui prie tarnybinio atlyginimo nustatytos priemokos, nurodant ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos terminą.

Direktoriaus A.Piliponio 1995 01 25 įsakymu Nr.49Kk “Dėl priedo mokėjimo” archyvo vedėjai L.Rakauskienei už darbų apimties padidėjimą nuo 1995 01 01 nustatyta 0,75 rūbininko etato priemoka, kurią mokėjo iki šiol. Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 07 08 nutarimo Nr.511 5.2. p. (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 04 14 nutarimo Nr.357 redakcija), nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 04 14 nutarimo Nr. 357 įsigaliojimo dienos VATM direktorius A.Piliponis nenurodė konkretaus priemokos skyrimo termino. Priemoka skirta už papildomus darbus, kurių L.Rakauskienė nevykdo. VATM etatų sąrašė direktorius A.Piliponis patvirtino rūbininko pareigybę 1,0 etato, nors VATM rūbininko darbo vietos nėra.

Pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. reikalavimus, VATM buhalterija 5719,49 Lt dėstytojų ir dėstytojų-valandininkų atlyginimams už 1999 metų gruodžio mėnesį išmokėti panaudojo 2000 metų asignavimus ir 4478,59 Lt dėstytojų-valandininkų atlyginimams už 2000 metų gruodžio mėnesį išmokėti panaudojo 2001 metų asignavimus. Mokėjimo žiniaraščius patvirtino direktorius A.Piliponis ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko.

VATM nesilaiko kolektyvinėje sutartyje pedagogams nustatytų darbo normų.

Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijos 1993 06 24 įsakymo Nr.774 “Dėl aukštesniųjų mokyklų dėstytojų pedagoginio darbo laiko normatyvų” 11.4 p. nustatyta, kad vienam diplominių darbų vadovui skiriama iki 8 darbų per mokslo metus. Nesilaikydama Lietuvos Respublikos

kultūros ir švietimo ministerijos 1993 06 24 įsakymu Nr.774 patvirtintų aukštesniųjų mokyklų dėstytojų pedagoginio darbo laiko normatyvų, VATM 1999/2000 m.m. 11–ai dėstytojų skyrė darbus (iki 15 darbų), viršijant nustatytą minėtą normatyvą, už kuriuos iš viso apskaičiuota 13721,40 Lt ir išmokėta 9693,40 Lt.

Pedagoginių valandų tarifikaciją 1999/2000 m.m., kurioje dėstytojams L.Krikštaponiui, A.Matiukui, P.Kaikariui, L.Narkaičiui tarifikuotas didesnis negu nustatyta tvarka pedagoginis valandų krūvis vadovavimui diplominiam projektavimui, pasirašė direktoriaus pavaduotoja studijoms D.Lukošienė, vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, patvirtino direktorius A.Piliponis.

VATM direktoriaus A.Piliponio 2000 01 26 įsakymą Nr.97S, 2000 05 25 įsakymus Nr.175S, 176S, 177S, 177^aS, 178S ir 179S “Dėl diplominių projektų temų ir vadovų skyrimo”, pagal kuriuos dėstytojams skirta daugiau diplomantų, parengė ir vizavo skyrių vedėjai E.Marmakas, J.Filonova, S.Petrikas ir S.Bučys.

Mokomųjų dalykų dienynus 1999/2000 m.m. dėstytojas E.Čijauskas nepildė, nėra dėstytojo parašų. Įrašus dienynuose apie E.Čijausko atliktų mokomųjų valandų skaičių padarė skyriaus vedėjas S.Bučys, kuris pagal VATM direktoriaus A.Piliponio 1998 09 04 patvirtintus pareigybinius nuostatus atsako už skyriuje parengtų dokumentų teisėtumą bei skyriaus dokumentaciją.

Pažeidžiant Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 12 22 įsakymą Nr.103 “Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščių patvirtinimo”, darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nevedama etatinių dėstytojų papildomai atlikto darbo bei dėstytojų-valandininkų atlikto darbo laiko apskaita. Dėstytojų darbo laiko apskaitos žiniaraščius tvarko mokymo dalies vedėja J.Butkevičienė.

Pažeidžiant Statybos ir urbanistikos ministerijos ir Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos 1997 05 22 įsakymu Nr.153/54 patvirtintos Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos kainos skaičiavimo tvarkos 20-23 punktų reikalavimus, su negyvenamųjų patalpų nuomininku UAB “Autogeda” nesudaryta žemės nuomos sutartis ir iš nuomininko neimamas žemės nuomos mokeskis. Nesilaikant anksčiau minėtos Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos kainos skaičiavimo tvarkos 26 punkto reikalavimų, prie negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nepridėtas šalių parašais patvirtintas eksploatavimo išlaidų apskaičiavimo dokumentas, nesilaikant 25 punkto reikalavimų ir sutartyje numatytų atsiskaitymo terminų, vyriausioji finansininkė L.Pacijenko nuomininkams sąskaitas už komunalines ir ryšių paslaugas pateikė ne kas mėnesį, o kas ketvirtį ir rečiau.

VATM nepakankamai dėmesio skiria debitorinio įsiskolinimo pagal negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis išieškojimui ir sutartyse numatytų įsipareigojimų vykdymo kontrolei.

Nuomininkas UAB “Autogeda” 2000 01 01 buvo įsiskolinęs 9254,55 Lt nuomos mokesčio ir mokesčio už komunalines paslaugas. Nuomininkui UAB “Autogeda” pagal sąskaitas faktūras (1999 04 01 Nr. 8143320, 1999 07 08 Nr. 8143301, 1999 09 27 Nr. 8143308, 1999 12 15 Nr. 0561585 ir 2000 04 04 Nr. 0561709) sumokėjęs 4000 Lt mokesčių už komunalines paslaugas į VATM kasos specialiųjų lėšų

sąskaitą (2000 09 12 kasos pajamų orderis Nr.1214620), VATM iki 2001 01 01 šių lėšų neatstatė į biudžetinių lėšų sąskaitą.

VATM, atstovaujama direktoriaus A.Piliponio, 1997 06 26 sudarė (2000 09 15 pratęsė) sutartį su Tomo Petreikio šokių studija dėl VATM 440,71 kv. m. ploto negyvenamųjų patalpų (aktų salė), esančių Olandų g. 16, Vilniuje, išnuomojimo. Minėtos negyvenamųjų patalpų nuomos 1997 06 26 sutarties 13.2.p. numatyta, kad nuomininkas turi teisę naudotis sale pagal abiejų šalių suderintą ir pasirašytą kiekvienam ketvirčiui užsiėmimų grafiką, mokant už 1 val. 8 Lt (nuo 2000 09 15 - 10 Lt) nuomos mokesčių.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 05 08 nutarimu Nr.448 patvirtintos Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos taisyklės nenumato tokio nuomos būdo. VATM vyriausioji finansininkė L.Pacijenko apskaičiuoja mokesčių už naudojimąsi sale tik pagal nuomininko pasirašytą grafiką. Taigi VATM nevykdo sutartyje numatytų įsipareigojimų – su VATM atstovu naudojimosi sale grafikais nederinami.

Pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 03 31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 2 punkto reikalavimus, vyriausioji finansininkė L.Pacijenko neužtikrino ataskaitinių duomenų teisingumo.

2000 01 01 ir 2001 01 01 negyvenamųjų patalpų nuomininkai už nuomą ir komunalines paslaugas VATM buvo įsiskolinę atitinkamai 70411,84 Lt ir 32547,94 Lt, tačiau VATM metinėje finansinėje atskaitomybėje šis įsiskolinimas neatvaizduotas. Taip pat 2000 01 01 metinėje finansinėje atskaitomybėje neatvaizduotas bendrabučio studentų 3954 Lt debitorinis įsiskolinimas.

Taigi metinė finansinė atskaitomybė 2001m. sausio 1 d. pateikta neteisinga, nes Išlaidų sąmatų vykdymo balanse pateikti klaidingi finansiniai duomenys viršija maksimaliai leidžiamų neesminių klaidų sumą (pasirašė direktorius A.Piliponis ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko).

Direktorius A.Piliponis neužtikrino, kad bendrabučio gyventojai laiku atsiskaitytų už patalpų nuomą, komunalines paslaugas bei eksploatacines išlaidas. Už nuomą ir komunalines paslaugas bendrabučio gyventojai ir studentai buvo įsiskolinę 2000 01 01 - 23393,66 Lt, 2001 01 01 - 27414 Lt. 2001 01 01 buvo įsiskolinę 6 bendrabutyje nebegyvenantys gyventojai, iš jų: A.Graibus – 751,76 Lt, A.Nenartavičius – 880,40 Lt, A.Klimaika – 576,24 Lt, A.Kalvinskienė – 1208,90 Lt, R.Cicėnaitė – 625,94 Lt ir L.Rakauskienė – 347,16 Lt. VATM įstatymų nustatyta tvarka nesiėmė priemonių ir neišsiieškojo skolų iki šiol.

VATM, nesilaikydama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 14 str. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 06 03 nutarimu Nr.719 patvirtintos Inventorizavimo tvarkos 4 ir 60 punktų reikalavimų, neinventorizavo skolų ir įsipareigojimų.

VATM, atstovaujama direktoriaus A.Piliponio, 2000 07 13 pasirašė sutartį su UAB “Lema”, kurios vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, nesilaikydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 03 31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 13 punkto reikalavimų, nevizavo. VATM, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 str. ir Lietuvos Vyriausybės 1991 12 09 nutarimu Nr.536 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo bei vykdymo bendrųjų taisyklių 66 p., 2000 07 13 ir 2000 10 25 mokėjimo pavedimais Nr. 598, 679 ir 680 apmokėjo 10977,25 Lt už ilgalaikį turtą - kompiuterių radijo ryšio įrangos komplektą iš paprastosioms išlaidoms skirtų biudžeto asignavimų.

Įsigytas ilgalaikis turtas, pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9 str., apskaitoje užpajamuotas 2000 m. gruodžio mėn., neprisilaikant nustatyto 30 dienų termino, pažeidžiant 16 str., įvertintas ne turto faktine įsigijimo verte 10977,25 Lt, o mažesne verte, t.y. 8735 Lt. Vyriausioji finansininkė L.Pacijenko 2001 m. sausio mėn. apskaitos dokumentuose padarė atitaisymą - 013 apskaitos registre padidino ilgalaikio turto vertę 2242,25 Lt.

VATM trumpalaikio turto nurašymo aktai kai kuriais atvejais neatitinka Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 str. reikalavimų: nenurodyta data, nurašomo turto suminė, kiekinė ir piniginė išraiška, aktai nepatvirtinti įstaigos vadovo parašu.

VATM direktorius A.Piliponis neužtikrino Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių turto panaudojimą, vykdymo. 2000 metais nebuvo reglamentuota, kas atsako už nuomos sutarčių sudarymą, jų vykdymo kontrolę. Tikrinimo metu ši atsakomybė numatyta direktoriaus pavaduotojai ūkiui Z.Jareckienei tik nuo 2001 01 20.

VATM direktorius A.Piliponis 1997 02 01 sudarė sutartį su UAB “Mašinerija” dėl negyvenamųjų patalpų nuomos, neatsižvelgdamas į tai, kad UAB “Mašinerija” pagal 1994 02 01 negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį buvo skolinga 13401,05 Lt už nuomą ir komunalinius patarnavimus.

VATM vyriausioji finansininkė L.Pacijenko nekontroliavo, kad UAB “Mašinerija” savalaikiai mokėtų už patalpų nuomą ir komunalinius patarnavimus. Dėl to 1999 09 01 (sutarties galiojimo laikui pasibaigus) UAB “Mašinerija” liko skolinga VATM 48234,73 Lt. UAB “Mašinerija” už nuomą ir komunalines paslaugas VATM 1999 metais pagal sąskaitas – faktūras perdavė ilgalaikio turto už 18900 Lt, trumpalaikio turto – už 29334,73 Lt. Pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9, 10 str., iš UAB “Mašinerija” 1999 metais gautas turtas užpajamuotas ne 1999 metais ūkinės operacijos metu arba tuoj pat jai pasibaigus, o 2000 m. rugpjūčio – spalio mėnesiais.

VATM, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 02 13 nutarimo Nr.243 “Dėl negyvenamųjų pastatų, statinių ir patalpų nuomos” 1.6 ir 1.12 punktus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 05 08 nutarimu Nr.448 patvirtintų Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei

panaudos taisyklių 9 punktą, prieš išnuomojant patalpas ar atnaujinant nuomos sutartis su nuomininkais, neteisingai apskaičiavo ir taikė 1 kv. m. nuomos kainą. Sutartis dėl negyvenamųjų patalpų nuomos pasirašė VATM direktorius A.Piliponis.

VATM, atstovaujama direktoriaus A.Piliponio, 1999 09 01 pasirašė nuomos sutartį (be Nr.) su VĮ stomatologinis kabinetas "Minidenta", atstovaujama Michailo Berenšteino, dėl 18 kv. m. nuomos ploto stomatologijos kabinetui. Sutarties galiojimo laikas nustatytas nuo 1999 m. rugsėjo mėn. 1 d. iki 2000 m. birželio mėn. 30 d., mokant nuomos mokestį 252 Lt per mėnesį (14 Lt už 1 kv.m.).

Sutarties 6 punktą numato, kad, pasirašydamas nuomos sutartį, nuomininkas sumoka nuomos mokestį 252 Lt ir vėliau už nuomą moka kas ketvirtį, pagal 7 punktą už komunalines paslaugas ir eksploataavimo išlaidas sumoka ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 d. Sutarties 13 punkte, kuriame nurodytos papildomos sąlygos, yra įrašas, prieštaraujantis sutarties 6 punktui, t.y. 13 punkte nurodyta, kad nuomos mokestį pradėti mokėti nuo 2000 m. sausio 1 d.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 8 d. nutarimą Nr.448 "Dėl negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos bei panaudos" ir Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos 1997 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr.153/45 patvirtintos Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos kainos skaičiavimo tvarkos 2 punktą, patalpos VĮ stomatologinis kabinetas "Minidenta" nebuvo perduotos pagal aktą. VATM vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, pažeisdama Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 13 punkto reikalavimus, nevizavo sutarties, pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 str., neužfiksavo įvykusios ūkinės operacijos ir neapskaitė 1828,73 Lt skolos buhalterinėje apskaitoje (2001 01 01). Be to, vyriausioji finansininkė L.Pacijenko nesilaikė nuomos sutarties 7 punkte numatytų įsipareigojimų ir nepateikė kas mėnesį sąskaitų apmokėjimui už komunalines paslaugas. VĮ stomatologinis kabinetas "Minidenta" per nuomojamą laikotarpį nėra mokėjęs už nuomą ir komunalines paslaugas.

Pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 05 08 nutarimu Nr.448 patvirtintų Negyvenamųjų pastatų ir patalpų nuomos taisyklių 11 p., VATM nepervedė į Bendrąjį butų privatizavimo specialųjį fondą 30 procentų nuo gautų pajamų - 1415,64 Lt. VATM 2001 02 13 mokėjimo pavedimu Nr.789 iš specialiujų lėšų pervedė į Bendrąjį butų privatizavimo specialųjį fondą 1415,64 Lt.

Pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 07 28 nutarimu Nr.579 patvirtintų Įstaigų ir organizacijų finansuojamų iš Lietuvos valstybės biudžeto, nebiudžetinių lėšų sudarymo ir naudojimo taisyklių 7 p. reikalavimus, VATM nesudarė ir nepatvirtino pajamų ir išlaidų sąmatų pagal kiekvieną specialiujų lėšų pajamų rūšį. Pažeidžiant minėtų taisyklių 16 p. reikalavimus, VATM specialiosioms lėšoms priskirta neakivaizdininkų sumokėta 11890,0 Lt suma už gyvenimą VATM bendrabutyje.

VATM pagal 1998 metais pasirašytas sutartis su UAB "SIVI" įsigijo 10 telefono aparatų, kurie mokyklos apskaitoje nebuvo užpajamuoti. Telefono aparatai be VATM direktoriaus A.Piliponio įsakymo buvo išdalinti mokyklos darbuotojams. VATM direktorius A.Piliponis 1999 09 07 įsakymu Nr.5 "Dėl mokesčio už mobiliuosius telefonus" nustatė trims telefonams, kuriais iki šiol naudojasi direktorius A.Piliponis, direktoriaus pavaduotoja studijoms D.Lukošienė ir vyriausioji finansininkė L.Pacijenko, mėnesinį limitą už abonementinį mokestį ir pokalbius iki 100 Lt. Viršijus šį limitą, telefono vartotojai privalėjo įnešti pinigų skirtumą į VATM kasą. Šio įsakymo vykdymas nebuvo kontroliuojamas. Vyriausioji finansininkė L.Pacijenko 2000 metais viršijo ir neįmokėjo į kasą 542,02 Lt, direktorius A.Piliponis - 188,91 Lt .

Vertinant VATM valgyklos Nr.1, išlaikomos iš valstybės biudžeto lėšų, ir valgyklos Nr.2, išlaikomos iš specialiųjų lėšų, veiklą taupumo (ekonomiškumo) požiūriu, nustatyta, kad VATM struktūrinių padalinių – valgyklų veikla, jų darbo organizavimas ekonomiškai nenaudingas VATM, nes išlaidos valgyklų išlaikymui didesnės už pajamas, gaunamas iš šių padalinių veiklos: valgyklos Nr. 1 išlaidos 2000 m. viršijo pajamas 90524,30 Lt, valgyklos Nr.2 – 36675,96 Lt. Valgyklos Nr.1 išlaidos buvo dengiamos iš valstybės biudžeto lėšų, nors šiam tikslui VATM lėšų neskirta.

VATM vadovai nepakankamai išnaudojo galimus rezervas pajamų gavimui iš bendrabučio nuomos ir jai patikėto kito valstybės turto valdymo. VATM už negyvenamųjų patalpų nuomą sutartyse numatė ekonomiškai nenaudingas patalpų nuomos sąlygas, dėl to VATM negavo dalies pajamų.

Atsižvelgdamas į tai, kad tikrinimo metu Vilniaus aukštesnioji technikos mokykla:

- pervedė į valstybės biudžetą 2663 Lt - 2000 m. nepanaudotus valstybės biudžeto asignavimus, išduotus atskaitingiems asmenims,

- pervedė į Bendrąjį butų privatizavimo specialųjį fondą 1415,64 Lt,

- ilgalaikio turto vertę padidino 2242,25 Lt,

ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 35 str., Įstaigų kontrolės skyriaus viršininkas A.Mačiekus

NUSPRENDĖ:

1. Įpareigoti Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos tarybą (pirmininkas I.Skučas):

1.1. vykdyti mokyklos nuostatuose numatytas funkcijas;

1.2. patikslinti tarybos nuostatus;

1.3. patikslinti pašalpų, premijų ir kitų išmokų skyrimo nuostatus.

2. Įpareigoti Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktorių A.Piliponį:

2.1. užtikrinti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi, teisingą specialiųjų lėšų sąmatų sudarymą, taupų ir efektyvų valstybės biudžeto ir specialiųjų lėšų naudojimą;

2.2 patikslinti etatų sąrašą, peržiūrėti ir patikslinti darbuotojų pareiginius nuostatus, griežtai reglamentuojant jų pareigas ir atsakomybę, vengiant darbų (funkcijų) ir pareigų dubliavimo;

2.3. užtikrinti efektyvų valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą;

2.4. sudaryti tik ekonomiškai pagrįstas ir naudingas mokyklai sutartis;

2.5. pervesti į valstybės biudžetą 4000 Lt nuomininkų sumokėtus mokesčius už komunalines paslaugas į specialiųjų lėšų sąskaitą ir 551,02 Lt 2000 metais bendrabučio gyventojų sumokėtus mokesčius bei į apskaitos registrus įtrauktus 2001 metais;

2.6. įstatymų nustatyta tvarka imtis priemonių dėl skolų (debitorinio išskolinimo) išieškojimo;

2.7. sumokėti į Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos kasą 188,91 Lt ir įstatymų nustatyta tvarka išieškoti iš vyriausiosios finansininkės L.Pacijenko 542,02 Lt, viršytą nustatytą telefoninių pokalbių limitą;

2.8. už buhalterinės apskaitos tvarkymo pažeidimus, neteisingą 2000 metų finansinės atskaitomybės sudarymą, atsiskaitymų su nuomininkais pažeidimus ir nepakankamą darbo apmokėjimui skirtų biudžeto lėšų panaudojimo bei atskaitingų asmenų atsiskaitymų kontrolę įstatymų nustatyta tvarka patraukti atsakomybėn vyriausiąją finansininkę L.Pacijenką;

2.9. patraukti atsakomybėn darbuotojus, kaltus už studentų diplominių darbų projektavimui paskirtus vadovus, pažeidžiant steigėjo nustatytus normatyvus, už piniginių lėšų mokėjimo drausmės bei darbo laiko apskaitos ir kitus pažeidimus;

2.10. įdiegti efektyvią vidaus kontrolę;

2.11. griežtai kontroliuoti įsakymų ir sutartyse numatytų įsipareigojimų vykdymą bei pašalinti kitus tikrinimo metu nustatytus pažeidimus.

3. Už padarytą žalą valstybei ir mokyklai skirti pinigines nuoskaitas:

3.1. Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktoriui A.Piliponiui 3000 Lt dydžio;

3.2. Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktoriaus pavaduotojai studijoms D.Lukošienei 1000 Lt dydžio.

4. Įpareigoti Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos vyriausiąją finansininkę L.Pacijenką įstatymų nustatyta tvarka išskaityti iš nurodytų pareigūnų darbo užmokesčio pinigines nuoskaitas ir pervesti į valstybės biudžetą bei apie išlaikytas ir pervestas sumas informuoti Valstybės kontrolę.

5. Apie skirtas Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos pareigūnams pinigines nuoskaitas informuoti Vilniaus apskrities valstybinę mokesčių inspekciją.

6. Siūlyti Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktoriui A.Piliponiui kartu su steigėju – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija spręsti klausimą dėl mokyklos struktūrinių padalinių – valgyklų reorganizavimo ir neskirti valstybės biudžeto lėšų jų išlaikymui.

Apie sprendimo vykdymą per du mėnesius nuo jo gavimo dienos informuoti Valstybės kontrolę.

Sprendimas per 10 dienų nuo jo gavimo dienos gali būti apskųstas Valstybės kontrolieriui arba jo pavaduotojams.

Sprendimas siunčiamas: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos tarybai, Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktoriui A.Piliponiui, Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktoriaus pavaduotojai studijoms D.Lukošienei, Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos buhalterijai, Vilniaus apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai.

Įstaigų kontrolės skyriaus viršininkas

Albertas Mačiekus